

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในสวนส้มอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีการศึกษาและขั้นตอนปฏิบัติการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอแม่แตง แต่เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานใดทำการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวเป็นรายอำเภอไว้จึงนำจำนวนประชากรนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติทั้งหมดที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ในปี 2553 ทั้งหมด 2,770,142 คน (กรมการท่องเที่ยว, 2554) มาคำนวณ ซึ่งวิกิพีเดีย (2554) ได้กล่าวไว้ว่า “อำเภอแม่แตงเป็นอำเภอที่มีสภาพเศรษฐกิจดี รองจากอำเภอเมือง อำเภอหางดง และอำเภอแม่ออน” จึงอาจตั้งสมมุติฐานได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอแม่แตงคาดว่าจะมีปริมาณ 1 ใน 4 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด คือ มีปริมาณ 692,535 คนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมที่ระดับความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์โดยใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม (Yamane, 1973 อ้างใน พรทิพย์, 2539)

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{(1 + Ne^2)} \quad (1)$$

โดย $n =$ ขนาดตัวอย่าง

$N =$ ขนาดประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อน ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

ซึ่ง $n = 692,535 / (1 + 692,535 \times 0.1) = 99.99$ ตัวอย่าง

ดังนั้นจำนวนประชากรนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยที่จะใช้ในการตอบแบบสอบถามจึงเป็น 100 ตัวอย่าง

2) เกษตรกรผู้ทำการเพาะปลูกส้มในเขตอำเภอแม่แตง จะทำการเลือกโดยการเลือกแบบสุ่มจากจำนวนเกษตรกรผู้ทำการเพาะปลูกส้มในเขตอำเภอแม่แตงทั้งหมด 146 ราย (สำนักงานเกษตรแม่แตง, 2554) ซึ่งเมื่อกำหนดจากสูตรที่ (1) ที่ค่าความคลาดเคลื่อน ณ ระดับความเชื่อมั่น 90% จะได้ขนาดตัวอย่างเกษตรกรจำนวน 60 ราย ซึ่งผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือกเกษตรกรจำนวน 60 ราย โดยทำการคัดเลือกเกษตรกร 6 ตำบลจากทั้งหมด 13 ตำบล ได้แก่ ตำบลเมืองเก่า ตำบลสบเปิง ตำบลกุดช้าง ตำบลป่าแป๋ ตำบลอินทขิล และตำบลชีเหล็ก เนื่องจากในบางตำบลไม่มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกส้ม ได้แก่ ตำบลช่อแล ตำบลแม่แตง และตำบลสันป่ายาง ส่วนตำบลสันมหาพน และตำบลบ้านเป้า มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกส้มจำนวนน้อยราย เพียง 6 ราย และตำบลที่เหลือ คือ ตำบลบ้านช้าง และตำบลแม่หอพระ มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกส้มจำนวน 24 และ 25 ราย แต่ทั้ง 2 ตำบลมีความลำบากในการเดินทางเข้าถึงจึงทำให้ผู้วิจัยไม่เลือกเกษตรกรจากทั้ง 2 ตำบล (ตารางที่ 3.1)

3.2 ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการค้นคว้าข้อมูล เช่น รูปแบบ และลักษณะการให้บริการของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในสวนผลไม้ จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกส้มในอำเภอแม่แตง พื้นที่ปลูกส้มในอำเภอแม่แตง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร ฐานข้อมูล และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

2) ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวภายในอำเภอแม่แตง และเกษตรกรผู้ปลูกส้มในอำเภอแม่แตงรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอแม่แตง

ตารางที่ 3.1 ตารางการคัดเลือกเกษตรกรแบ่งตามตำบล

ตำบล	จำนวนผู้ปลูกส้ม(ราย)	คิดเป็น%	จำนวนที่เก็บข้อมูล(ราย)
เมืองกาย	27	31.76	19
สบเปิง	18	21.18	13
กุดช้าง	11	12.94	8
ป่าเป็	11	12.94	8
อินทขิล	10	11.76	7
จีเหล็ก	8	9.41	5
รวม 6 ตำบล	85	100	60
ช่อแล	0	-	0
แม่แตง	0	-	0
สันป่ายาง	0	-	0
สันมหาผล	6	-	0
บ้านเป้า	6	-	0
บ้านช้าง	24	-	0
แม่หอพระ	25	-	0
รวมทั้งหมด	146		60

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่แตง 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ คือ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1) นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวภายในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพ ครอบครัว อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน การได้รับข้อมูลข่าวสาร สถานที่พักผ่อน ระยะเวลาในการท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เดินทางท่องเที่ยว จำนวนครั้ง รูปแบบการท่องเที่ยว พาหนะ ค่าใช้จ่าย จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และการตัดสินใจเลือกรายการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ ด้านรูปแบบการให้บริการ ราคา การจัดกิจกรรม กิจกรรมการส่งเสริมการตลาด สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสะดวกในการเดินทาง ข้อจำกัดของพื้นที่ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว และปัญหาที่อาจจะเกิดผลกระทบโดยตรงต่อแหล่งท่องเที่ยว

2) เกษตรกรผู้เพาะปลูกส้มในอำเภอแม่แตง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอแม่แตง โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ซึ่งจะทำการประเมินเกษตรกรด้วยแบบสอบถามทั้งแบบที่ให้เกษตรกรทำการประเมินความพร้อมของตัวเองในการปรับเข้าสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และผู้วิจัยทำการประเมินความพร้อมของเกษตรกร โดยทำการสอบถามในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

-เกี่ยวกับความรู้ และความชำนาญทางเทคนิคเกี่ยวกับการผลิตส้ม เพื่อประเมินความพร้อมในการให้ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตส้ม พร้อมทั้งสามารถตอบข้อสงสัยของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับสวนส้มได้

-เงินทุนของเกษตรกร เพื่อประเมินความพร้อมของเกษตรกรในการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยนสวนส้มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงความสามารถในการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่เพื่อรองรับกิจกรรมที่เพิ่มขึ้น

-ความสามารถในการกู้ยืมเงินทุนของเกษตรกร เพื่อประเมินเกษตรกรในกรณีที่ต้องมีการกู้ยืมเงินมาเพื่อทำการลงทุน เกษตรกรมีความสามารถกู้เงินจากแหล่งเงินทุนได้มากน้อยเท่าไร เกษตรกรรู้จักแหล่งเงินทุนมากน้อยอย่างไร

-ความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประเมินความพร้อมของเกษตรกรในด้านพื้นที่ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เกษตรกรมีแรงงานเพียงพอในการรองรับการให้บริการหรือไม่

-ความต้องการของเกษตรกร เพื่อประเมินความต้องการของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่การเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

อีกทั้งทำการสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอแม่แตง เช่น สำนักงานเกษตรแม่แตง องค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้ากลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ โดยแบบสัมภาษณ์ทั้งโครงสร้าง เป็นประเด็นคำถามที่ผู้วิจัยใช้กำหนดหัวข้อสำหรับการสอบถาม คุยกับผู้ให้ข้อมูลไว้อย่างกว้างๆ และสามารถที่จะสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ได้ทันทีเมื่อปรากฏรายละเอียดของข้อมูลที่น่าสนใจ ซึ่งสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ความพร้อมของบุคลากรในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการค้นคว้า การสอบถามด้วยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จะนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการ ดังนี้

1. เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบถึงรูปแบบ และลักษณะการให้บริการของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในสวนผลไม้ในปัจจุบัน ได้รวบรวมข้อมูลทุกข้อมูที่ได้จาก การค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร ฐานข้อมูล และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยนำมาวิเคราะห์โดยใช้การบรรยายเชิงพรรณนา

2. เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อทราบความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในสวนส้ม อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากกลุ่มนักท่องเที่ยวทำการวิเคราะห์โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ได้แก่ เพศ สถานภาพครอบครัว อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน การได้รับข้อมูลข่าวสาร สถานที่พักผ่อน ระยะเวลาในการท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เดินทางท่องเที่ยว จำนวนครั้ง รูปแบบการท่องเที่ยว พาหนะ ค่าใช้จ่าย จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และการตัดสินใจเลือกกรายการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และต่อเนื่องไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ ด้านรูปแบบการให้บริการ ราคา การจัดกิจกรรม กิจกรรมการส่งเสริมการตลาด สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสะดวกในการเดินทาง ข้อจำกัดของพื้นที่ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว และปัญหาที่อาจจะเกิดผลกระทบโดยตรงต่อแหล่งท่องเที่ยว เป็นการวัดแบบแบ่งชั้นแบ่งเป็น 5 อันดับ ตามแบบของลิเคิร์ต โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (กฤษทลี, 2545)

- 5 หมายถึง ระดับความสำคัญมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความสำคัญมาก
- 3 หมายถึง ระดับความสำคัญปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณา ระดับการตัดสินใจ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในระดับปาน

กลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในระดับน้อย

ที่สุด

3. เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อทราบศักยภาพและความพร้อมของเกษตรกรผู้ปลูกส้มในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ในการปรับตัวเข้าสู่สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากเกษตรกรผู้เพาะปลูกส้มในอำเภอแม่แตง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอแม่แตง โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

3.1 กลุ่มเกษตรกรที่ทำการประเมินตัวเองด้วยแบบสอบถาม โดยให้เกษตรกรประเมินตนเองว่ามีความพร้อมในประเด็นที่เกี่ยวกับความรู้ และความชำนาญทางเทคนิคเกี่ยวกับการผลิตส้ม เงินทุนของเกษตรกร ความสามารถในการกู้ยืมเงินทุนของเกษตรกร ความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่ และความต้องการของเกษตรกรในการปรับตัวเข้าสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรมาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพ และความพร้อมของเกษตรกรด้วยวิธีตามแบบของลิเคิร์ต โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (คุณทลี, 2545)

- 5 หมายถึง เกษตรกรมีความพร้อมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เกษตรกรมีความพร้อมในระดับมาก
- 3 หมายถึง เกษตรกรมีความพร้อมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เกษตรกรมีความพร้อมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เกษตรกรมีความพร้อมในระดับน้อยที่สุด

เมื่อรวบรวมข้อมูล และแจกแจงความถี่แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาระดับการตัดสินใจ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งระดับความพร้อมของเกษตรกร ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง มีผลต่อความพร้อมของเกษตรกรในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง มีผลต่อความพร้อมของเกษตรกรในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง มีผลต่อความพร้อมของเกษตรกรในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง มีผลต่อความพร้อมของเกษตรกรในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง มีผลต่อความพร้อมของเกษตรกรในระดับน้อยที่สุด

3.2 กลุ่มเกษตรกรที่ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ซึ่งทำการประเมินโดยการที่ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เกษตรกรโดยสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวกับความพร้อมของตัวเกษตรกรเอง เช่น ความรู้และความชำนาญทางเทคนิคเกี่ยวกับการผลิตส้ม, ความพร้อมด้านทรัพยากรของเกษตรกร เช่น ความพร้อมด้านพื้นที่, ความพร้อมด้านการจัดการสวนส้ม เช่น ความพร้อมในด้านการปรับปรุงและ

พัฒนาสวนส้มเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และความต้องการของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยตัวชี้วัดในกลุ่มนี้จะเป็นตัวชี้วัดที่มีลักษณะคำถามที่ใช้เป็นคำถามปลายปิด ซึ่งลักษณะของคำตอบจะเป็นแบบ ตอบรับ หรือปฏิเสธ โดยมีคำตอบให้เลือก 2 ลักษณะ ซึ่งคำตอบมีให้เลือกแตกต่างกันแล้วแต่คำถาม คือ เพียงพอ หรือไม่เพียงพอ และใช่ หรือไม่ใช่ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ที่พิจารณาคำตอบจากการสัมภาษณ์เกษตรกร ซึ่งมีคำถามทั้งหมด 18 ข้อ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความพร้อมเกษตรกรด้วยเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

-ความพร้อมของตัวเกษตรกร มีคำถามจำนวน 5 ข้อ ถ้าเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามถูกทั้งหมด คือ 5 คะแนน

-ความพร้อมด้านทรัพยากรของเกษตรกร มีคำถามจำนวน 6 ข้อ ถ้าเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามถูกทั้งหมด คือ 6 คะแนน

-ความพร้อมด้านการจัดการสวนส้มของเกษตรกร มีคำถามจำนวน 6 ข้อ ถ้าเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามถูกทั้งหมด คือ 6 คะแนน

-ความต้องการในการปรับตัวเข้าสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีคำถามจำนวน 1 ข้อ แล้วแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

หลักเกณฑ์ในการประเมินความพร้อมในแต่ละด้านของเกษตรกรแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก โดยนำคะแนนของกลุ่มตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เพื่อพิจารณาระดับความพร้อม ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งระดับความพร้อมของเกษตรกร ดังนี้

คะแนน $\leq$ ค่าเฉลี่ย-1.5ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) หมายถึง เกษตรกรมีความพร้อมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย-1.5ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) $<$ คะแนน $<$ ค่าเฉลี่ย+1.5ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) หมายถึง เกษตรกรมีความพร้อมปานกลาง

คะแนน $\geq$ ค่าเฉลี่ย+1.5ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) หมายถึง เกษตรกรมีความพร้อมในระดับมาก

3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอแม่แตง โดยทำการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง เช่น สำนักงานเกษตรแม่แตง องค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้ากลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้มาทำการบรรยายเชิงพรรณนาเพื่อทราบถึง แนวทาง และนโยบายในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ ให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านการให้ความรู้แก่เกษตรกร ให้ความช่วยเหลือในด้านเงินทุนให้กับเกษตรกร พร้อมทั้งความพร้อมของบุคลากรในการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และให้คำแนะนำด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

4. ทำการวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยว และเกษตรกร เพื่อประเมินว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากน้อยเพียงใด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการส่งเสริม และวางแผนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร, รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 5 ข้อ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ “ใช่” ในข้อที่คิดว่าถูก และตอบ “ไม่” ในข้อที่คิดว่าผิด ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาเช่นเดียวกับการประเมินความพร้อมของเกษตรกรที่ผู้วิจัยเป็นคนประเมินดังที่กล่าวไว้แล้วในข้อ 3.2

5. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากข้อ 1-4 มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธี SWOT Analysis เพื่อเป็นการนำข้อมูลที่ได้มาหาข้อได้เปรียบ เสียเปรียบ จัดจำแนกเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสวนส้มในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร